

## KARTA PRZEDMIOTU/SYLABUS

<b>Wydział</b>	<b>Wydział Lekarski</b>				
<b>Kierunek studiów</b>	<b>lekarski</b>				
<b>Poziom kształcenia</b>	<b>Jednolite studia magisterskie</b>				
<b>Forma studiów</b>	<b>Studia stacjonarne/studia niestacjonarne</b>				
<b>Profil kształcenia</b>	<b>Ogólnoakademicki</b>				
<b>Jednostka organizacyjna prowadząca przedmiot</b>	<b>Klinika Chorób Wewnętrznych, Alergologii, Endokrynologii i Gastroenterologii</b>				
<b>Moduł / Przedmiot</b>	<b>Propedeutyka chorób</b>				
<b>Przedmiot wyodrębniony w module</b>	<b><i>Propedeutyka chorób wewnętrznych</i></b>				
<b>Język kształcenia</b>	<b><i>polski</i></b>				
<b>Status modułu / przedmiotu</b>	<b>Obowiązkowy</b>				
<b>Cykl realizacji przedmiotu</b>	<b>Semestr studiów: III, IV</b>				
<b>Kod przedmiotu</b>	<b>III semestr: 11.LEK.D6.3.30 IV semestr: 11.LEK.D6.4.38</b>				
<b>Koordinator modułu / przedmiotu</b>	<b><i>dr hab. n. med. Zenon Brzoza, prof. UO</i></b>				
<b>Nauczyciel akademicki odpowiedzialny za przedmiot</b>	<p><b><i>dr hab. n. med. Jacek Józwiak, prof. UO – Kierownik Zakładu Medycyny Rodzinnej i Zdrowia Publicznego</i></b>  <b><i>prof. hab. n. med. Marek Gierlotka – Kierownik Kliniki Kardiologii</i></b>  <b><i>dr hab. n. med. Zenon Brzoza, prof. UO – Kierownik Kliniki Chorób Wewnętrznych, Alergologii, Endokrynologii i Gastroenterologii</i></b>  <b><i>dr hab. n. med. Tomasz Porążko, prof. UO – Kierownik Kliniki Chorób Wewnętrznych i Nefrologii</i></b>  <b><i>dr n. med. Dariusz Woszczyk – Kierownik Oddziału Klinicznego Hematologii, Onkologii Hematologicznej i Chorób Wewnętrznych</i></b></p>				
<b>Wymiar zajęć</b>					
<b>Zajęcia zorganizowane określone planem studiów, w tym:</b>	<b>Ogółem</b>	<b>Forma zajęć</b>			
		Wykłady	Seminaria	Ćwiczenia / Laboratoria	Zajęcia praktyczne
	<b>81</b>	12	6	63	
Semestr III	<b>39</b>	6	3	30	
Semestr IV	<b>42</b>	6	3	33	
<b>Bilans nakładu pracy studenta ogółem</b>					
<b>Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studenta</b>		<b>Praca własna studenta</b>		<b>Zajęcia o charakterze praktycznym</b>	
<b>Forma zajęć</b>	<b>Wymiar zajęć</b>	<b>Forma zajęć</b>	<b>Wymiar zajęć</b>	<b>Forma zajęć</b>	<b>Wymiar zajęć</b>
Udział w zajęciach wynikających z planu studiów	<b>81</b>	Bieżące przygotowanie do zajęć	<b>16</b>	Udział w zajęciach praktycznych wynikających z planu studiów	<b>63</b>

Konsultacje	2	Przygotowanie eseju / projektu / autoprezentacji / raportu	4	Przygotowanie do zajęć praktycznych	-
Obecność na zaliczeniu przedmiotu	4	Przygotowanie do zaliczenia przedmiotu	10	Przygotowanie eseju / projektu / autoprezentacji / raportu	-
<b>Razem</b>	<b>87</b>	<b>Razem</b>	<b>30</b>	<b>Razem</b>	<b>63</b>
<b>Bilans nakładu pracy studenta semestr III</b>					
<b>Forma zajęć</b>	<b>Wymiar zajęć</b>	<b>Forma zajęć</b>	<b>Wymiar zajęć</b>	<b>Forma zajęć</b>	<b>Wymiar zajęć</b>
Udział w zajęciach wynikających z planu studiów	39	Bieżące przygotowanie do zajęć	8	Udział w zajęciach praktycznych wynikających z planu studiów	30
Konsultacje	1	Przygotowanie eseju / projektu / autoprezentacji / raportu	2	Przygotowanie do zajęć praktycznych	-
Obecność na zaliczeniu przedmiotu	2	Przygotowanie do zaliczenia przedmiotu	5	Przygotowanie eseju / projektu / autoprezentacji / raportu	-
<b>Razem</b>	<b>42</b>	<b>Razem</b>	<b>15</b>	<b>Razem</b>	<b>30</b>
<b>Bilans nakładu pracy studenta semestr IV</b>					
<b>Forma zajęć</b>	<b>Wymiar zajęć</b>	<b>Forma zajęć</b>	<b>Wymiar zajęć</b>	<b>Forma zajęć</b>	<b>Wymiar zajęć</b>
Udział w zajęciach wynikających z planu studiów	42	Bieżące przygotowanie do zajęć	8	Udział w zajęciach praktycznych wynikających z planu studiów	33
Konsultacje	1	Przygotowanie eseju / projektu / autoprezentacji / raportu	2	Przygotowanie do zajęć praktycznych	-
Obecność na zaliczeniu przedmiotu	2	Przygotowanie do zaliczenia przedmiotu	5	Przygotowanie eseju / projektu / autoprezentacji / raportu	-
<b>Razem</b>	<b>45</b>	<b>Razem</b>	<b>15</b>	<b>Razem</b>	<b>33</b>
<b>Punkty ECTS ogółem</b>					
<b>RAZEM</b>	w tym z tytułu:				
	zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studenta	pracy własnej studenta		nakładu pracy studenta związanego z zajęciami o charakterze praktycznym	
4	3	1		2	
<b>Punkty ECTS semestr III</b>					
<b>RAZEM</b>	w tym z tytułu:				
	zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studenta	pracy własnej studenta		nakładu pracy studenta związanego z zajęciami o charakterze praktycznym	

<b>2</b>	1,5	0,5	1
<b>Punkty ECTS semestr IV</b>			
<b>RAZEM</b>	w tym z tytułu:		
	zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studenta	pracy własnej studenta	nakładu pracy studenta związanego z zajęciami o charakterze praktycznym
<b>2</b>	1,5	0,5	1
<b>Wymagania wstępne i /lub wprowadzające treści kształcenia</b>			
<b>Kształcenie w zakresie Propedeutyki chorób wewnętrznych wymaga zaliczenia przez studenta Opieki pielęgnacyjnej z elementami pierwszej pomocy.</b>			
<b>Cele i efekty kształcenia</b>			
<b>Powiązanie modułu/przedmiotu z kierunkowymi efektami kształcenia</b>	<b>kierunkowe efekty kształcenia</b>		
	<b>Opis kierunkowych efektów kształcenia</b>		<b>Oznaczenie odpowiedniości</b>
	<b>E.W1.</b> zna uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych chorób;		<b>+++</b>
	<b>E.W7.</b> zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w odniesieniu do najczęstszych chorób wewnętrznych występujących u osób dorosłych oraz ich powikłań;		<b>+++</b>
	a) chorób układu krążenia, w tym: choroby niedokrwiennej serca, wad serca, chorób wsierdzia, mięśnia serca, osierdza, niewydolności serca (ostrej i przewlekłej), chorób naczyń tętniczych i żylnych, nadciśnienia tętniczego: pierwotnego i wtórnego, nadciśnienia płucnego,		<b>+++</b>
	b) chorób układu oddechowego, w tym: chorób dróg oddechowych, przewlekłej obturacyjnej choroby płuc, astmy oskrzelowej, rozstrzenia oskrzeli, mukowiscydozy, zakażeń układu oddechowego, chorób śródmiąższowych płuc, opłucnej, śródpiersia, obturacyjnego i centralnego bezdechu sennego, niewydolności oddechowej (ostrej i przewlekłej), nowotworów układu oddechowego,		<b>+++</b>
	c) chorób układu pokarmowego, w tym chorób: jamy ustnej, przełyku, żołądka i jelit, trzustki, wątroby, dróg żółciowych i pęcherzyka żółciowego,		<b>+++</b>
	d) chorób układu wydzielania wewnętrznego, w tym chorób: podwzgórza i przysadki, tarczycy, przytarczyc, kory i rdzenia nadnerczy, jajników i jąder, a także guzów neuroendokrynnych, zespołów wielogruzołowych, różnych typów cukrzycy i zespołu metabolicznego: hipoglikemii, otyłości, dyslipidemii,		<b>+++</b>
	e) chorób nerek i dróg moczowych, w tym: ostrych i przewlekłych niewydolności nerek, chorób kłębuszków nerkowych i śródmiąższowych nerek, torbieli nerek, kamicy nerkowej, zakażeń układu moczowego, nowotworów układu moczowego, w szczególności raka pęcherza moczowego i raka nerki,		<b>+++</b>

g) chorób reumatycznych, w tym: chorób układowych tkanki łącznej, układowych zapaleń naczyń, zapaleń stawów z zajęciem kręgosłupa, chorób metabolicznych kości, w szczególności osteoporozy i choroby zwyrodnieniowej stawów, dny moczanowej,	+++
h) chorób alergicznych, w tym: anafilaksji, wstrząsu anafilaktycznego oraz obrzęku naczynioruchowego,	+++
i) zaburzeń wodno-elektrolitowych i kwasowo-zasadowych: stanów odwodnienia, stanów przewodnienia, zaburzeń gospodarki elektrolitowej, kwasicy i zasadowicy;	+++
<b>E.W23.</b> zna uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych nowotworów człowieka;	+++
<b>E.W36.</b> zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach i specyficznych problemach w praktyce lekarza rodzinnego;	++
<b>E.W42.</b> zna podstawowe zasady dotyczące opieki na pacjentem w różnym wieku i różnym stanie zdrowia i choroby	+++
<b>E.U1.</b> przeprowadza wywiad lekarski z pacjentem dorosłym;	+++
<b>E.U3.</b> przeprowadza pełne i ukierunkowane badanie fizykalne pacjenta dorosłego;	+++
<b>E.U6.</b> przeprowadza orientacyjne badanie słuchu i pola widzenia oraz badanie otoskopowe;	+++
<b>E.U7.</b> ocenia stan ogólny, stan przytomności i świadomości pacjenta;	+++
<b>E.U12.</b> przeprowadza diagnostykę różnicową najczęstszych chorób osób dorosłych i dzieci;	+++
<b>E.U13.</b> ocenia i opisuje stan somatyczny i psychiczny pacjenta;	+++
<b>E.U14.</b> rozpoznaje stany bezpośredniego zagrożenia życia;	+++
<b>E.U15.</b> rozpoznaje stan po spożyciu alkoholu, narkotyków i innych używek;	+++
<b>E.U16.</b> planuje postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne;	+++
<b>E.U24.</b> interpretuje badania laboratoryjne i identyfikuje przyczyny odchyłeń;	+++
<b>E.U28.</b> pobiera materiał do badań wykorzystywanych w diagnostyce laboratoryjnej;	+++
<b>E.U29.</b> wykonuje podstawowe procedury i zabiegi lekarskie, w tym:	+++
a) pomiar temperatury ciała, pomiar tętna, nieinwazyjny pomiar ciśnienia tętniczego,	+++
b) monitorowanie parametrów życiowych przy pomocy kardiomonitora, pulsoksymetrię	+++
c) badanie spirometryczne, leczenie tlenem, wentylację wspomaganą i zastępczą	+++
d) wprowadzenie rurki ustno-gardłowej,	+++
e) wstrzyknięcia dożylna, domięśniowe i podskórne, kaniulację żył obwodowych, pobieranie obwodowej krwi żyłnej, pobieranie posiewów krwi,	+++

	pobieranie krwi tętniczej, pobieranie arterializowanej krwi włośniczkowej,	
	f) pobieranie wymazów z nosa, gardła i skóry, nakłucie jamy opłucnowej,	+++
	g) cewnikowanie pęcherza moczowego u kobiet i mężczyzn, zgłębnikowanie żołądka, płukanie żołądka, enemę,	+++
	h) standardowy elektrokardiogram spoczynkowy wraz z interpretacją, kardiowersję elektryczną i defibrylację serca,	+++
	i) proste testy paskowe i pomiar stężenia glukozy we krwi;	+++
	<b>E.U31.</b> interpretuje charakterystyki farmaceutyczne produktów leczniczych oraz krytycznie ocenia materiały reklamowe dotyczące leków;	++
	<b>E.U35.</b> ocenia odleżyny i stosuje odpowiednie opatrunki;	++
	<b>E.U38.</b> prowadzi dokumentację medyczną pacjenta;	+++
	<b>E.U39.</b> pomaga pacjentowi w czynnościach dnia codziennego pamiętając o zapewnieniu choremu bezpieczeństwa oraz przestrzegając praw pacjenta	++
	<b>F.W11.</b> zna choroby narządu wzroku	++
	<b>F.W12.</b> zna zagadnienia z zakresu laryngologii, foniatrii i audiologii	++
<b>Cele kształcenia w ramach modułu / przedmiotu</b>	<p><b>Zdefiniować opisowo przy uwzględnieniu informacji, w tym zakresie.</b></p> <p><b>C-1</b> Przedstawienie obowiązującej wiedzy i przygotowanie studenta do opanowania zasad relacji pacjent-lekarz oraz zasad prowadzenia i korzystania z dokumentacji lekarskiej wraz z interpretacją charakterystyk farmaceutycznych leków.</p> <p><b>C-2</b> Przedstawienie obowiązującej wiedzy i przygotowanie studenta do opanowania sposobu prowadzenia badania podmiotowego pacjenta oraz opanowania techniki ukierunkowanego badania przedmiotowego pacjenta dorosłego.</p> <p><b>C-3</b> Przedstawienie obowiązującej wiedzy i przygotowanie studenta do opanowania zasad oceny stanu ogólnego, stanu świadomości i stanu przytomności pacjenta dorosłego w oparciu o podstawowe badania diagnostyczne oraz podstawowe oznaczenia analityczne wraz z ich interpretacją.</p> <p><b>C-4</b> Przedstawienie wiedzy i przygotowanie studenta do przyswojenia informacji na temat środowiskowych i epidemiologicznych uwarunkowań najczęstszych chorób wewnętrznych pacjentów dorosłych, w tym najczęstszych nowotworów człowieka.</p> <p><b>C-5.</b> Przedstawienie wiedzy i przygotowanie studenta do przyswojenia informacji dotyczących przyczyn, objawów i wytycznych w zakresie diagnozowania i rozpoznawania najczęstszych chorób wewnętrznych oraz wybranych chorób narządu wzroku i wybranych zagadnień z zakresu laryngologii, foniatrii, audiologii u pacjentów dorosłych.</p>	
<b>Szczegółowe modułowe / przedmiotowe efekty kształcenia</b>	<b>Efekty przedmiotowe</b>	<b>Odniesienie do efektów kierunkowych</b>
	<b>EK-1</b> Student potrafi scharakteryzować zasady relacji pacjent-lekarz, a także potrafi wymienić zasady prowadzenia i korzystania z dokumentacji lekarskiej, w tym interpretować charakterystyki farmaceutyczne leków.	E.U31., E.U38., E.U39.,
	<b>EK-2</b> Student umie przeprowadzić badanie podmiotowe oraz ukierunkowane badanie przedmiotowe pacjenta dorosłego.	E.U1., E.U3., E.U6.,
	<b>EK-3</b> Student zna zasady oceny i potrafi	E.W42., E.U7., E.U13.,

	ocenić stan ogólnego, stan świadomości i stan przytomności pacjenta dorosłego w oparciu o podstawowe badania diagnostyczne oraz podstawowe oznaczenia analityczne wraz z ich interpretacją.	E.U14., E.U15., E.U24., E.U28., E.U29., E.U35.,
	<b>EK-4</b> Student różnicuje i potrafi zdefiniować środowiskowe i epidemiologiczne uwarunkowania najczęstszych chorób wewnętrznych pacjenta dorosłego, w tym nowotworów człowieka.	E.W1., E.W23.,
	<b>EK-5</b> Student posiada wiedzę w zakresie przyczyn, objawów i wytycznych dotyczących diagnozowania i rozpoznawania najczęstszych chorób wewnętrznych oraz wybranych chorób narządu wzroku i wybranych zagadnień z zakresu laryngologii, foniatrii, audiologii u pacjentów dorosłych.	E.W7., E.W36., E.U12., E.U16., F.W11., F.W12.,
<b>Metody i narzędzia dydaktyczne kształcenia</b>		
<b>Wykłady</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Wykłady informacyjne.</li> <li>2. Wykłady konwersatoryjne.</li> </ol>	
<b>Seminaria</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Prelekcje wsparte prezentacją multimedialną z wykorzystaniem metod aktywizujących, połączone z dyskusją kierowaną.</li> <li>2. Tematyczne zajęcia warsztatowe połączone z prezentacją opracowanych w ramach pracy własnej indywidualnie lub grupowo projektów/planów/raportów w tym zdefiniowanych ocen diagnostycznych i planów postępowania terapeutycznego.</li> </ol>	
<b>Ćwiczenia laboratoryjne</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Prelekcje wsparte prezentacją multimedialną.</li> <li>2. Pokazy z instruktążem z wykorzystaniem modeli, fantomów, drobnego sprzętu medycznego i diagnostycznej aparatury medycznej wsparte oceną pomiarów i ich różnicowaniem.</li> <li>3. Treningi w warunkach symulowanych ukierunkowane na nabycie i doskonalenie umiejętności indywidualnego kontaktu z pacjentem, opanowanie techniki realizacji określonej procedury i złożonych czynności medycznych.</li> </ol>	
<b>Ćwiczenia kliniczne</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Prelekcje wsparte prezentacją multimedialną.</li> <li>2. Treningi w warunkach symulowanych ukierunkowane na nabycie i doskonalenie umiejętności indywidualnego kontaktu z pacjentem, opanowanie techniki realizacji określonej procedury i złożonych czynności medycznych.</li> <li>3. Praca indywidualna i w grupach ukierunkowana na umiejętność nawiązywania kontaktu z pacjentem, znajomość postępowania terapeutycznego, komplementarność oceny przypadku klinicznego, definiowanie planu terapii, współdziałanie w zespole terapeutycznym i znajomość kompetencji zawodowych jego członków.</li> </ol>	
<b>Treści programowe kształcenia</b>		
<b>Wymiar zajęć</b>		<b>Zakres treści programowych</b>
<b>Forma</b>	<b>Liczba godzin</b>	
<b>Semestr</b>		<b>III</b>
<b>Wykłady</b>	<b>3</b>	<b>W1 ZMRiZP</b> <i>Wprowadzenie do propedeutyki chorób wewnętrznych. Zasady i typy relacji pacjent-lekarz. Zasady komunikacji z pacjentem. Postawa lekarza wobec chorego. Wprowadzenie do podmiotowego i przedmiotowego badania lekarskiego.</i>
	3	<b>W2 KK</b> <i>Szczegółowe zasady badania podmiotowego pacjenta dorosłego (główne skargi, przebieg dotychczasowej choroby z wywiadem szczegółowym, przebyte choroby, wypadki i urazy, dotychczasowe leczenie, inne</i>

		przebyte operacje, wywiad rodzinny i środowiskowy, używki, leczenie uzależnień i leczenie psychiatryczne). Ogólne zasady badania przedmiotowego pacjenta dorosłego.
<b>Seminaria</b>	<b>3</b>	<b>S1</b> <b>KChWAEG</b> Podsumowanie w zakresie umiejętności oceny stanu ogólnego chorego, stanu przytomności i świadomości u pacjentów dorosłych. Podsumowanie w zakresie umiejętności prowadzenia badania podmiotowego i ukierunkowanego badania przedmiotowego pacjenta dorosłego. Analiza przypadków klinicznych.
<b>Ćwiczenia laboratoryjne - WCSM</b>	<b>3</b>	<b>CL1</b> <b>ZMRiZP</b> <b>Prelekcja:</b> Zasady wykonywania podstawowych pomiarów lekarskich: pomiary antropometryczne, pomiar ciśnienia krwi, pomiar tętna, pomiar temperatury, pomiar stężenia glukozy, inne pomiary paskowe. <b>Zajęcia praktyczne:</b> Przeprowadzanie pomiarów antropometrycznych, pomiarów ciśnienia krwi, pomiarów tętna, pomiarów temperatury, pomiarów stężenia glukozy i innych pomiarów paskowych przy użyciu sprzętu diagnostycznego: standaryzowanych wysokościomierzy i wag lekarskich, centymetra lekarskiego, ciśnieniomierza lekarskiego, termometru lekarskiego oraz glukometru i innych aparatów paskowych.
	<b>3</b>	<b>CL2</b> <b>KChWAEG</b> <b>Prelekcja:</b> Podstawowe wprowadzenie do praktycznej oceny stanu ogólnego chorego, stanu przytomności i świadomości u pacjentów dorosłych. Podstawowe wprowadzenie do praktycznego badania podmiotowego i ukierunkowanego badania przedmiotowego pacjenta dorosłego. <b>Zajęcia praktyczne:</b> Praktyczne przeprowadzanie podstawowej oceny stanu ogólnego chorego, stanu przytomności i świadomości u pacjentów dorosłych. Praktyczne przeprowadzanie podstawowego badania podmiotowego i ukierunkowanego badania przedmiotowego pacjenta dorosłego.
<b>Ćwiczenia kliniczne</b>	<b>6</b>	<b>CK1</b> <b>KK</b> <b>Prelekcja:</b> Ogólne etapy postępowania diagnostyczno-leczniczego. Zasady postępowania przy łóżku chorego. Zasady prowadzenia dokumentacji medycznej. Schemat pisanie historii choroby pacjenta. <b>Zajęcia praktyczne:</b> Przeprowadzanie badania podmiotowego pacjenta dorosłego.
	<b>6</b>	<b>CK2</b> <b>KK</b> <b>Prelekcja:</b> Szczegółowa technika badanie przedmiotowego pacjenta dorosłego (ogłądanie, opukiwanie, osłuchiwanie, badanie palpacyjne). <b>Zajęcia praktyczne:</b> Przeprowadzanie badania przedmiotowego pacjenta dorosłego (ogłądanie, opukiwanie, osłuchiwanie, badanie palpacyjne).
	<b>6</b>	<b>CK3</b> <b>KChWAEG</b> <b>Prelekcja:</b> Ocena stanu ogólnego chorego, budowy ciała, stanu i zabarwienia skóry, stanu odżywienia, stanu nawodnienia, ocena obwodowych węzłów chłonnych pacjenta dorosłego. <b>Zajęcia praktyczne:</b> Przeprowadzanie praktycznej oceny stanu ogólnego, budowy ciała, stanu i zabarwienia skóry, stanu odżywienia, stanu nawodnienia oraz obwodowych węzłów chłonnych u pacjenta dorosłego.
	<b>6</b>	<b>CK4</b> <b>OKHOHChW</b> <b>Prelekcja:</b> Dolegliwości i wywiad lekarski w zakresie układu krwiotwórczego u

		pacjenta dorosłego. <b>Zajęcia praktyczne:</b> Przeprowadzanie badania przedmiotowego oraz podstawowej diagnostyki różnicowej objawów ze strony układu krwiotwórczego u pacjenta dorosłego.
<b>Sekwencja zajęć</b>		<b>W1</b> <b>CL1 – CL2 (CS1 – CS2)</b> <b>W2</b> <b>CK1 – CK2 – CK3 – CK4</b> <b>S1</b> (Informacja na potrzeby harmonogramu zajęć)
<b>Semestr</b>		<b>IV</b>
<b>Wykłady</b>	<b>3</b>	<b>W1</b> <b>KChWAEG</b> Badania dodatkowe w chorobach wewnętrznych. Zestawienie i interpretacja podstawowych badań laboratoryjnych. Zestawienie i wskazania do wykonania badań endoskopowych (gastroskopia, kolonoskopia). Zestawienie i wskazania do wykonania badań obrazowych (RTG, USG, TK, MRI, PET). Badania czynnościowe.
	<b>3</b>	<b>W2</b> <b>KChWiN</b> Stany ostre w chorobach wewnętrznych. Najważniejsze objawy chorobowe w badaniu przedmiotowym: objawy otrzewnowe, objaw Blumberga, objaw Rovsinga, objaw Jaworskiego, objaw Chełmońskiego, objaw Goldflama, objaw Babińskiego, objaw Homansa, objaw Hornera, objaw Lasegue’a. Krwawienia w chorobach wewnętrznych: krwioplucie, krwiomocz, krwawienia z przewodu pokarmowego. Kolka nerkowa i kolka żółciowa.
<b>Seminaria</b>	<b>3</b>	<b>S1</b> <b>KChWAEG</b> Podsumowanie w zakresie umiejętności badania przedmiotowego głowy, szyi, klatki piersiowej, brzucha i kończyn pacjenta dorosłego. Podsumowanie w zakresie badań dodatkowych w chorobach wewnętrznych. Analiza przypadków klinicznych.
<b>Ćwiczenia laboratoryjne - WCSM</b>	<b>3</b>	<b>CL1</b> <b>ZMRiZP</b> <b>Prelekcja:</b> Zasady wykonywania wstrzyknięć domięśniowych i śródskórnych. Zasady pobierania krwi żyłnej, tętniczej i włosniczkowej. <b>Zajęcia praktyczne:</b> Wykonywanie wstrzyknięć domięśniowych i śródskórnych i przy użyciu trenażera do iniekcji domięśniowych i śródskórnych. Wykonywanie pobierania krwi przy użyciu trenażera dostępu do naczyń obwodowych oraz trenażera dostępu do naczyń centralnych.
	<b>3</b>	<b>CL2</b> <b>KChWAEG</b> <b>Prelekcja:</b> Zasady orientacyjnego badania słuchu pacjenta dorosłego. Zasady badania otoskopowego i badania dna oka pacjenta dorosłego. Zasady cewnikowania pęcherza moczowego u kobiet i mężczyzn. Zasady pielęgnacji odleżyn i stosowania opatrunków na odleżyny. <b>Zajęcia praktyczne:</b> Przeprowadzanie orientacyjnego badania słuchu i badania otoskopowego przy użyciu trenażera badania słuchu. Przeprowadzanie badania dna oka przy użyciu trenażera badania oka. Przeprowadzanie cewnikowania pęcherza moczowego przy użyciu trenażera do cewnikowania pęcherza moczowego. Przeprowadzanie pielęgnacji odleżyn przy użyciu trenażera do pielęgnacji odleżyn.
<b>Ćwiczenia kliniczne</b>	<b>6</b>	<b>CK1</b> <b>KK</b> <b>Prelekcja:</b> Dolegliwości i wywiad lekarski w zakresie układu krążenia u pacjenta dorosłego, w szczególności serca i krążenia małego (płucnego). Zasady i



		<p>technika przeprowadzania standardowego elektrokardiogramu spoczynkowego u pacjenta dorosłego.</p> <p><b>Zajęcia praktyczne:</b> Przeprowadzanie badania przedmiotowego klatki piersiowej i podstawowa diagnostyka różnicowa objawów ze strony serca i krążenia małego. Przeprowadzanie standardowego elektrokardiogramu spoczynkowego u pacjenta dorosłego.</p>
	3	<p><b>CK2</b> <b>KK</b> <b>Prelekcja:</b> Dolegliwości i wywiad lekarski w zakresie układu krążenia u pacjenta dorosłego, w szczególności krążenia dużego (systemowego). <b>Zajęcia praktyczne:</b> Przeprowadzanie badania przedmiotowego tętnic oraz żył i podstawowej diagnostyki różnicowej objawów ze strony tętnic i żył u pacjenta dorosłego.</p>
	6	<p><b>CK3</b> <b>KChWAEG</b> <b>Prelekcja:</b> Dolegliwości i wywiad lekarski w zakresie układu oddechowego u pacjenta dorosłego. <b>Zajęcia praktyczne:</b> Przeprowadzanie badania przedmiotowego klatki piersiowej pacjenta dorosłego i podstawowej diagnostyki różnicowej objawów ze strony układu oddechowego.</p>
	3	<p><b>CK4</b> <b>KChWAEG</b> <b>Prelekcja:</b> Dolegliwości i wywiad lekarski w zakresie stanu świadomości i przytomności oraz układu nerwowego u pacjenta dorosłego. <b>Zajęcia praktyczne:</b> Przeprowadzanie badania przedmiotowego głowy oraz szyi pacjenta dorosłego i podstawowej diagnostyki różnicowej zaburzeń świadomości i utrat przytomności oraz bólów głowy i zawrotów głowy.</p>
	6	<p><b>CK5</b> <b>KChWiN</b> <b>Prelekcja:</b> Dolegliwości i wywiad lekarski w zakresie układu pokarmowego i układu wewnątrzwydzielniczego u pacjenta dorosłego. <b>Zajęcia praktyczne:</b> Przeprowadzanie badania przedmiotowego brzucha pacjenta dorosłego i podstawowej diagnostyki różnicowej objawów ze strony układu pokarmowego i układu wewnątrzwydzielniczego.</p>
	3	<p><b>CK6</b> <b>KChWiN</b> <b>Prelekcja:</b> Dolegliwości i wywiad lekarski w zakresie układu moczowo-płciowego oraz układu ruchu i tkanki łącznej u pacjenta dorosłego. <b>Zajęcia praktyczne:</b> Przeprowadzanie badania przedmiotowego brzucha pacjenta dorosłego i podstawowej diagnostyki różnicowej objawów ze strony układu moczowego. Przeprowadzanie badania przedmiotowego kończyn i podstawowej diagnostyki różnicowej ze strony układu ruchu i tkanki łącznej u pacjenta dorosłego.</p>
<b>Sekwencja zajęć</b>		<p><b>W1</b> <b>CL1 – CL2 (CS1 – CS2)</b> <b>CK1 – CK2 – CK3 – CK4</b> <b>W2</b> <b>CK5 – CK6</b> <b>S1</b> (Informacja na potrzeby harmonogramu zajęć)</p>
<b>Ocenianie i zaliczanie</b>		

<b>Metody weryfikacji efektów kształcenia i kryteria oceny</b>	Wykład konwersatoryjny, ustna odpowiedź studenta, bieżąca ocena nauczyciela w warunkach zajęć symulacyjnych/laboratoryjnych i zajęć klinicznych, analiza przypadków klinicznych, oceny z kolokwium cząstkowych.  Umiejętności do zaliczenia w warunkach zajęć symulacyjnych/laboratoryjnych i zajęć klinicznych wymagających potwierdzenia w Indeksie umiejętności: E.U1., E.U3., E.U6., E.U7., E.U12., E.U13., E.U14., E.U15., E.U16., E.U24., E.U28., E.U29.a, E.U29.b., E.U29.c., E.U29.D., E.U29.e., E.U29.f., E.U29.g., E.U29.H., E.U29.i., E.U31., E.U35., E.U38.,
<b>Sposoby i kryteria weryfikacji i oceny uzyskania przez studentów założonych efektów kształcenia</b>	<b>EK-1</b> Ustna odpowiedź studenta, test wielokrotnego wyboru (MCQ) <b>EK-2</b> Ustna odpowiedź studenta, bieżąca ocena nauczyciela w warunkach zajęć symulacyjnych/laboratoryjnych i zajęć klinicznych <b>EK-3</b> Ustna odpowiedź studenta, test wielokrotnego wyboru (MCQ) <b>EK-4</b> Ustna odpowiedź studenta, test wielokrotnego wyboru (MCQ) <b>EK-5</b> Ustna odpowiedź studenta, test wielokrotnego wyboru (MCQ)
<b>Zasady dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu</b>	<b>Student może zostać dopuszczony do zaliczenia końcowego przedmiotu w formie zaliczenia na ocenę jeżeli:</b> <b>1.</b> uzyskał 100% obecność na zajęciach <b>2.</b> wykazał się wiedzą i potwierdzonymi umiejętnościami w warunkach zajęć symulacyjnych/laboratoryjnych i zajęć klinicznych <b>3.</b> uzyskał pozytywną ocenę formującą (OF) z seminarium dopuszczającego do zaliczenia końcowego
<b>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu</b>	<b>Zaliczenie przedmiotu przeprowadzone zostanie w formie:</b> Test wielokrotnego wyboru (MCQ) zawierający 50 pytań <b>Forma:</b> Zaliczenie na ocenę <b>Warunki i ocena:</b> bardzo dobry (5,0): 48 – 50 pkt. Ponad dobry (4,5): 44 – 47 pkt. Dobry (4,0): 40 – 43 pkt. Dość dobry (3,5): 35 – 39 pkt. Dostateczny (3,0): 30 – 34 pkt. Niedostateczny (2,0): < 30 pkt.
<b>Wykaz literatury obowiązującej do zaliczenia przedmiotu</b>	
<b>Literatura podstawowa</b>	<b>1.</b> Vademecum. Badanie Kliniczne. Peter Cartledge, Catherine Cartledge, Andrew Lockey. Medipage, Warszawa 2017. <b>2.</b> Interna Szczeklika 2018/2019 mały podręcznik <b>3.</b> Interna Szczeklika 2018
<b>Literatura uzupełniająca</b>	<b>1.</b> Choroby wewnętrzne – Crash Course. Oliver Leach Oliver Leach, Gijsbert Isaac van Boxel Gijsbert Isaac van Boxel, Daniel Horton-Szar. Edra Urban & Partner, Wrocław 2016. <b>2.</b> Vademecum medycyny wewnętrznej. Jan Duława (red.). PLWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2015.
<b>Prawa autorskie</b>	
<b>Autor/orzy Karty / Sylabusu</b>	<b>dr hab. n. med. Jacek Józwiak, prof. UO – Kierownik Zakładu Medycyny Rodzinnej i Zdrowia Publicznego</b>
<b>Prawa autorskie</b>	Uniwersytet Opolski